



Overname van activiteiten van VZW's door de gemeentelijke of provinciale organisatie - Gevolgen voor het personeel

Aan Mevrouw de Gouverneur,
Aan de Heren Gouverneurs,
Ter kennisgeving aan de Colleges van burgemeester en schepenen,

Betreft: Overname van activiteiten van vzw's door de gemeentelijke of provinciale organisatie - Gevolgen voor het personeel - Omzendbrief BA-97/08 van 24 juni 1997.

Mevrouw de Gouverneur,
Mijnheer de Gouverneur,

Versillende besturen hebben de wens geuit activiteiten die ze voorheen aan private rechtspersonen toevertrouwden, voortaan binnen de eigen organisatie uit te oefenen. Dikwijls waren deze rechtspersonen verenigingen zonder winstoogmerk en speelden de besturen een bepalende rol in deze verenigingen.

Vanuit grondwettelijk, wettelijk en democratisch standpunt wens ik de tendens om deze activiteiten binnen de eigen bestuursorganisatie te ontplooiën, uitdrukkelijk te steunen. De rechtstreekse inbedding van deze activiteiten in de gemeentelijke organisatie sluit niet alleen aan op de in artikelen 41 en 162 van de Grondwet bepaalde beginselen, maar biedt tevens maximale democratische waarborgen, vanwege de rechtstreekse band tussen de gemeentelijke organisatie en de verkozen gemeenteraad. Ik verwijs in dit verband ook naar de omzendbrief BA 93/03 van 21 april 1993, waarin werd gewezen op de democratische tekorten bij de uitoefening van gemeentelijke taken via vzw's.

Ook het decreet van 5 april 1995 houdende erkenning en subsidiëring van gemeentelijke sportdiensten bepaalt dat deze diensten voortaan in eigen beheer worden georganiseerd.

De vraag rijst wat de rechtsgevolgen zijn voor het personeel van deze vzw's, als de gemeente hun activiteiten overneemt.

Eerst vestig ik er de aandacht op dat, krachtens de beginselen inzake de organisatie van het openbaar bestuur, die eveneens aan de basis liggen van de krachtlijnen voor een samenhangend personeelsbeleid in de lokale en regionale besturen, de permanente activiteiten van de gemeente moeten uitgeoefend worden door statutair personeel. Dit betekent uiteraard niet dat de gemeente, bij overname van de activiteiten, de personeelsleden die een arbeidsovereenkomst hebben gesloten met een vzw zonder meer statutair kan benoemen. Wanneer gemeenten personeelsleden wensen te benoemen, kunnen zij dat enkel via de normale wervingsprocedures via een examen, met de nodige aandacht voor de objectiviteit van de procedure en - op het ogenblik van de benoeming - een ernstige vergelijking van titels en verdiensten. Terzake herinner ik aan de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

Zonder enige twijfel zijn de taken die de gemeenten in eigen beheer wensen uit te oefenen, meestal van permanente aard. Bijgevolg moeten zij in principe door statutair personeel worden uitgevoerd. Wanneer besturen activiteiten die thans door vzw's uitgeoefend worden, opnieuw in eigen beheer wensen te organiseren, kan ik evenwel instemmen met een regeling waarbij de besturen een contract aanbieden aan

de personeelsleden van de vzw's. Dit contract mag evenwel niet voordeliger zijn dan het contract dat het personeelslid voordien had met de betrokken vzw.

Ik kan er eveneens mee instemmen dat de contractuele toestand behouden blijft tot het betrokken personeelslid, om welke reden dan ook, de organisatie verlaat. Nieuwe personeelsleden worden uiteraard statutair aangeworven.

De gemeenten zijn natuurlijk ook bevoegd om op welk ogenblik dan ook deze betrekkingen in de statutaire formatie op te nemen. Zij moeten bij de organisatie van het wervingsexamen de vereisten van de "gemeenschappelijke krachtlijnen voor een samenhangend personeelsbeleid in de lokale en regionale besturen" in acht nemen. Bij de werving van het personeel kunnen zij juridisch geen voorrang verlenen aan contractuele personeelsleden. Dit zou immers strijdig zijn met het grondwettelijk beginsel dat de gelijke toegang tot het openbaar bestuur garandeert. Het spreekt echter vanzelf dat een bestuur bij een "vergelijking van titels en verdiensten" rekening kan houden onder meer met de ervaring van de kandidaten, naast de uitslag van het examen, dat toegankelijk is voor eenieder die aan de voorwaarden voldoet en uiteraard voor zover er tussen de geslaagde kandidaten geen substantieel verschil is in de uitslag van het examen. Indien een bestuur een dergelijke betrekking in statutair verband laat innemen, is het logisch dat het een einde stelt aan de arbeidsovereenkomst.

Het decreet van 5 april 1995 houdende erkenning en subsidiëring van de gemeentelijke sportdiensten, de provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie bepaalt dat besturen sportdiensten in eigen beheer moeten organiseren. Artikel 13, 2, laatste lid bepaalt: *"Personeelsleden die thans tewerkgesteld worden in een erkende sportdienst beheerd door een vereniging zonder winstgevend doel, worden in dezelfde hoedanigheid door de organiserende overheid overgenomen"*.

De toepassing van dit decreet sluit aan op de hierbovenvermelde algemene regeling die geldt als activiteiten opnieuw in de gemeentelijke of provinciale organisatie worden ondergebracht.

We vestigen uw aandacht op artikel 6 van het decreet dat bepaalt dat, om voor erkenning in aanmerking te komen, gemeentelijke en provinciale sportdiensten onder meer als een afzonderlijke dienst moeten functioneren. Dit wil zeggen dat de betrokken dienst als een afzonderlijke component in het organogram opgenomen wordt. De sportdienst mag dus niet samen met andere diensten behoren tot een grotere afdeling of entiteit. De sportfunctionaris moet uitsluitend voor de sportdienst werken.

Deze bepalingen van het decreet passen in een subsidieregeling. Ze doen dus geen rechten op arbeidsovereenkomsten of statutaire benoemingen ontstaan. Daarvoor is het Vlaams Parlement trouwens niet bevoegd.

De toepassing van het decreet houdt wel in dat, binnen de perken van de overgangsregeling zoals bepaald in artikel 13 2, en dus tot 31 december 1998, de besturen aan de personeelsleden van een thans als vereniging zonder winstoogmerk erkende sportdienst een arbeidsovereenkomst aanbieden die gelijk is aan diegene die ze voorheen hadden. Een dergelijke operatie impliceert niet dat aan deze personeelsleden een hogere salarisschaal wordt toegekend. Minimaal dienen echter de gemeentelijke barema's te worden toegepast.

Ik leg er de nadruk op dat de besturen in deze materie nauwkeurig de bepalingen van de krachtlijnen en hun statuten moeten naleven.

Ik verzoek de provinciegouverneurs om bij de uitoefening van het administratief toezicht nauwgezet toe te zien op de toepassing van deze richtlijnen en ze te publiceren in het eerstvolgende nummer van het bestuursmemoriaal.

Volledigheidshalve stuur ik de gemeentebesturen rechtstreeks een afschrift van deze circulaire.

Leo PEETERS
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting